

2023–2027

STRATEGISK PLAN
FÖR RIKSDAGSFÖRVALTNINGEN

Innehåll

Tillsammans för riksdagens bästa.....	3
Uppdraget	4
Utgångspunkter	5
Analys	6
En öppen och säker riksdag	6
Verksamhetsutveckling genom digitalisering	7
Förutsättningar för en strategisk lokalförsörjning	8
Nya förväntningar på arbetslivet	9
Resurser och ändamålsenliga prioriteringar.....	10
Övergripande prioriteringar.....	11

Tillsammans för riksdagens bästa

Riksdagen har gått över i en ny valperiod och Riksdagsförvaltningen tar nu steget över till en ny strategisk plan, som ska gälla 2023–2027. Den strategiska planen är ett centralt verktyg för att långsiktigt styra förvaltningens stöd till de områden där det gör mest nytta för riksdagen och riksdagens ledamöter.

I den omvärlds- och nulägesanalys som ligger till grund för den nya strategiska planen bedöms fem områden särskilt påverka förutsättningarna för Riksdagsförvaltningen att uppfylla sitt uppdrag framöver. De handlar om säkerhet, digitalisering, långsiktig lokal-försörjning, det nya arbetslivet och ekonomiska förutsättningar.

Det är områden som Riksdagsförvaltningen kontinuerligt arbetar med, men fler långsiktiga insatser behövs. Säkerhet är ett sådant område. Detta breda och komplexa fält innefattar såväl ledamöternas personliga säkerhet som påverkan från säkerhetsläget i omvärlden. Digitalisering är ett annat område. Rätt använd kan digitaliseringen göra arbetssätt och processer mer effektiva. För ledamöterna

handlar det både om tjänster som underlättar det parlamentariska arbetet och om administrativa tjänster. Det långsiktiga arbetet med att renovera och verksamhetsanpassa riksdagens byggnader är prioriterat också framöver. Förändringar i arbetslivet, som ökningen av arbete från hemmet, är faktorer att väga in i förvaltningens fortsatta arbete med kompetensförsörjning. Vi konkurrerar med många andra arbetsgivare om de mest kompetenta medarbetarna. Slutligen behöver förvaltningen fortsätta utveckla sätt att prioritera och samverka så att de resurser som finns till förfogande används på allra bästa sätt.

Den strategiska planen mynnar ut i övergripande prioriteringar som ska ge en tydlig vägledning för Riksdagsförvaltningens verksamhetsplaner, så att det årliga utvecklingsarbetet får en långsiktig riktning. I förvaltningen ser vi fram emot att tillsammans ta oss an de uppgifter som ligger framför oss för att skapa bästa möjliga förutsättningar för riksdagens och ledamöternas arbete.

Ingvar Mattson
riksdagsdirektör

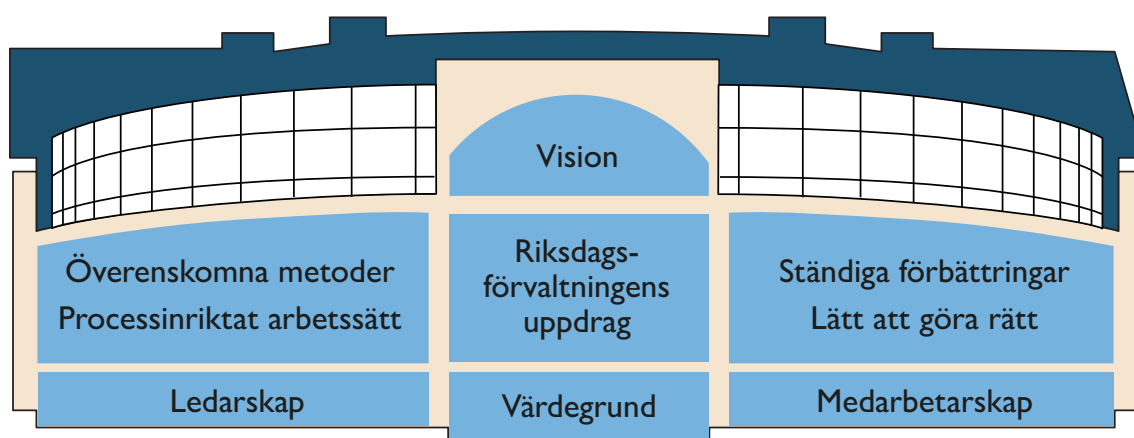
Uppdraget

Riksdagen är folkets främsta företrädare. Den stiftar lagar, beslutar om skatt till staten och bestämmer hur statens medel ska användas.

Riksdagsförvaltningen är riksdagens förvaltningsmyndighet och har till uppgift att stödja riksdagens arbete. Förvaltningen ska se till att kammaren, utskotten, EU-nämnden, övriga riksdagsorgan och riksdagens ledamöter får det stöd och den service de behöver. Riksdagsförvaltningen ska också informera allmänheten om riksdagens arbete och om EU-frågor samt handlägga ärenden som rör

riksdagens internationella kontakter. Dessutom ansvarar förvaltningen för att vårda riksdagens byggnader och samlingar samt för myndighets- och förvaltningsuppgifter.

Riksdagsförvaltningens verksamhet regleras i lagar och föreskrifter. De grundläggande bestämmelserna finns i regeringsformen, riksdagsordningen och lagen (2011:745) med instruktion för Riksdagsförvaltningen samt i annan lagstiftning och i föreskrifter på riksdagsområdet.

Utgångspunkter

Uppdraget och tilldelningen av medel sätter de yttre ramarna för Riksdagsförvaltningens verksamhet. Ytterligare utgångspunkter är verksamhetsstyrningen och dess processer samt förvaltningens interna miljö och kultur.

De övergripande principerna för styrningen kan sammanfattas i orden helhets-syn, långsiktighet, samordning och tydliga prioriteringar. Den strategiska planen är central i styrningen. Den ska vägleda arbetet med de årliga verksamhetsplanerna så att förvaltningens utveckling och resurser styrs i rätt riktning – och resurserna används på ett så effektivt sätt som möjligt.

En god intern miljö ger förutsättningar för förvaltningen att uppfylla sitt uppdrag. Illustrationen Riksdagsförvaltningens hus

samlar utgångspunkterna för hur förvaltningen ska arbeta för att skapa bästa möjliga förutsättningar för riksdagens och ledamöternas bästa. Huset är en del av förvaltningens interna miljö och handlar om kulturen i myndigheten.

Huset vilar på Riksdagsförvaltningens värdegrund och den statliga värdegrunden tillsammans med ledarskapet och medarbetarskapet. Det rymmer också gemensamma arbetssätt för att underlätta samarbete och delaktighet inom Riksdagsförvaltningen. Visionen Tillsammans för riksdagens bästa beskriver vad de gemensamma insatserna syftar till. Huset ska vara en naturlig del i planering, genomförande och uppföljning av verksamheten.

Vision

Tillsammans för riksdagens bästa

Det betyder

- att vi ger ett professionellt stöd till den parlamentariska processen
- att ledamöterna kan fokusera på sitt politiska uppdrag
- att riksdagen är öppen för alla
- att vi utvecklar både verksamheten och oss själva i det dagliga arbetet.

Analys

Riksdagsförvaltningens strategiska plan för 2023–2027 grundar sig på en analys av relevanta omvärldsfaktorer och en analys av nuläget i verksamheten. Syftet är att ge förvaltningen bästa möjliga förutsättningar för att kunna möta de behov och utmaningar som det parlamentariska arbetet står inför.

Sammanfattningsvis bedöms fem områden särskilt påverka förutsättningarna för Riksdagsförvaltningen att uppfylla sitt uppdrag under de kommande åren.

En öppen och säker riksdag

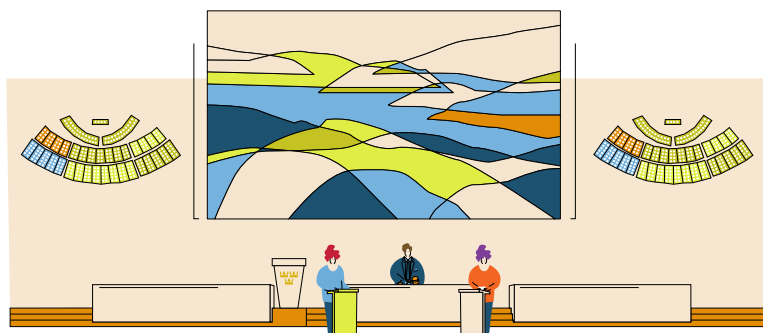
Den säkerhetspolitiska situationen i Europa och Sveriges närområde har försämrats över tid, vilket medfört att Sverige har återupptagit och höjt ambitionsnivån för totalförsvarsplaneringen. Sveriges ansökan om medlemskap i Nato och ett framtida Nato-medlemskap väntas få konsekvenser för riksdagen och för Riksdagsförvaltningens förutsättningar att stödja riksdagens arbete.

Den spända säkerhetspolitiska situationen kan bli långvarig och risken ökar för att Sverige och svenska beslutsfattare utsätts för påtryckningar i syfte att påverka beslutsfattandet. Utöver den säkerhetspolitiska situationen finns en rad andra antagonistiska hot som behöver beaktas, inte minst terrorrelaterade hot och underrättelsehot. Det moderna, digitaliserade och sammankopplade samhället medför att verksamheten är mer sårbara än tidigare. Främmande makt använder cyberområdet för underrättelseinhämtning,

påverkanskampanjer och förstörande angrepp. Till denna hot- och riskbild kan läggas risken för nya pandemier som kan komma att påverka verksamheten framöver.

Den enskilda riksdagsledamoten påverkas av ett hårdare klimat i samhällsdebatten. Var tredje förtroendevald politiker utsattes för trakasserier, hot eller våld på grund av sitt politiska uppdrag under valåret 2018 enligt en undersökning av Brottsförebyggande rådet (Brå). Kvinnor är mest utsatta. Frågan om politikens personliga säkerhet fick ny aktualitet under Almedalsveckan 2022, och kommer att få långsiktiga konsekvenser.

Nödvändigheten av ett uthålligt systematiskt säkerhetsarbete är brett förankrad i Riksdagsförvaltningen. Det är en styrka att bygga vidare på för en utvecklad säkerhetskultur där både ledamöter och tjänstemän bidrar och känner ett ansvar för en öppen och säker riksdag.

Verksamhetsutveckling genom digitalisering

Digitalisering är ett verktyg för verksamhetsutveckling som rätt använt kan göra arbetsätt och processer mer effektiva. En faktor att ta hänsyn till i den fortsatta digitaliseringen är ökade förväntningar på tjänster hos digitalt mogna riksdagsledamöter, medarbetare och medborgare. För ledamöters del handlar det både om tjänster som underlättar det parlamentariska arbetet och om administrativa tjänster som förenklar vardagen.

Viktiga aspekter vid utvecklingen av nya it-tjänster är förenligheten med GDPR, den europeiska dataskyddsförordningen, och om det är lämpligt ur ett säkerhetsperspektiv att använda molntjänster. Det finns ofta få eller inga alternativ. Riksdagsförvaltningens ställningstaganden i de här frågorna kommer att styra handlingsalternativen framöver.

Det är en styrka att Riksdagsförvaltningen i hög grad har stabila it-stöd med hög it-säkerhet för verksamhetens kärnprocesser. Däremot påverkas möjligheterna att dra nytta av digitaliseringen negativt av dagens beroenden mellan it-system, risker med vissa egenutvecklade system och tillämpningen av modellen för systemförvaltning. Takten i digitaliseringen påverkas även av tillgången på kompetens på it-området. Svårigheter att rekrytera, utveckla och behålla kompetens samt beroendet av konsulter kan begränsa utvecklingstakten.

Genomförandet av lagstiftningen om tillgängliga dokument, EU:s webbtillgänglighetsdirektiv, och arbetet med öppna data väntas också ta en hel del resurser i anspråk under perioden.

Förutsättningar för en strategisk lokalförsörjning

Riksdagsförvaltningen har ansvar för att vårda och bevara riksdagens byggnader och samlingar så att de kan användas i dag och i framtiden. Byggnaderna är unika till sin karaktär och funktion. De har kulturhistoriska värden som kräver särskilda insatser. Hållbarhet behöver också tas till den säkerhet som behövs i lokalerna för att riksdagen ska kunna vara ett öppet och tillgängligt parlament.

Renoveringar genomförs enligt den långsiktiga planen, Framtidens riksdagshus. Under de närmaste 15–20 åren kommer samtliga av riksdagens hus att renoveras för att ge bästa möjliga förutsättningar för framtidens demokrati. Det långsiktiga arbetet som bedrivs är en styrka som möjliggör för förvaltningen att även i framtiden åstadkomma en verksamhetsanpassad lokalförsörjning med omsorg om de resurser som står till förfogande och en så liten påverkan som möjligt på miljö och klimat.

Riksdagsförvaltningen är både brukare och förvaltare av riksdagens fastigheter. Nulägesanalysen av verksamheten visar att rollen som fastighetsägare och byggherre behöver stärkas. Det handlar om att stärka styrningen av och stödet till fastighetsprojekt för att skapa förutsättningar för projekten att arbeta säkert och effektivt, t.ex. vad gäller kravställning, lokaler, it-stöd, upphandlingsstöd, ekonomihantering och säkerhetsskydd.

Arbetet inom fastighets- och lokalförsörjningsområdet bygger på samverkan mellan olika parter. Därför finns behov av utvecklade arbetssätt för samverkan, såväl med ledamöterna och partikanslierna som internt i förvaltningen och med externa parter, t.ex. Regeringskansliet, Statens fastighetsverk och Vasakronan.

Nya förväntningar på arbetslivet

Ett av Riksdagsförvaltningens kännetecken är den stora kunskap, förmåga och erfarenhet som finns hos de som arbetar i förvaltningen. Den trygghet och tillit detta innebär bidrar till en god arbetsgemenskap. Förvaltningens ambitioner om ett arbetsklimat där man hjälps åt och tillsammans arbetar mot ett gemensamt mål ger förvaltningen goda förutsättningar att vara en attraktiv arbetsgivare även i framtiden. Bristen på tillgång till medarbetare med rätt kompetens har ändå identifierats som en risk för verksamheten som behöver beaktas.

Nya generationer kommer ut på arbetsmarknaden med andra förväntningar på arbetslivet och på den interna kulturen inom de organisationer de kan tänka sig att arbeta för. Ett ledarskap som engagerar och motiverar medarbetare

är betydelsefullt. Erfarenheter av distansarbete under coronapandemin skapar också förväntningar på ett flexibelt arbetsliv när det gäller både var och när arbetet ska utföras. Ökade möjligheter till distansarbete behöver vägas mot andra aspekter som är viktiga för ett bra arbetsliv. Kreativitet, gemenskap och samarbete stärks när medarbetare arbetar tillsammans på arbetsplatsen. Chefskap och arbetsmiljöansvar underlättas också.

Riksdagsförvaltningen är en av många arbetsgivare som konkurrerar om de allra bästa. Det förutsätter ett systematiskt arbete med kompetensförsörjning genom att rekrytera, utveckla och behålla den kompetens som behövs i förvaltningens mångfasetterade verksamhet.

Resurser och ändamålsenliga prioriteringar

För att kunna uppfylla sitt uppdrag i framtiden behöver Riksdagsförvaltningen vara flexibel och ha förmågan att både bedriva ett långsiktigt och systematiskt utvecklingsarbete och samtidigt anpassa sig till förändrade förhållanden – ibland helt oförutsedda situationer och händelser.

Detta är en särskild utmaning i ett ansträngt budgetläge. De tilldelade anslagen täcker inte verksamhetens kostnader fullt ut. Lönekostnaden är den största budgetposten. Förändringar i omvärlden påverkar även Riksdagsförvaltningens budget. Det totala utrymmet i budgeten minskar i takt med ökade räntekostnader, ökade kostnader för

energi och en stigande prisutveckling för t.ex. papper och byggmaterial.

Förvaltningen behöver ha förmåga att möta resursknapphet som ett varaktigt tillstånd och inte som ett övergående problem där lösningen är ökade anslag. Prioriteringar i verksamheten krävs, det vill säga att både välja och välja bort. Prioriteringar behöver göras utifrån ett helhetsperspektiv med utgångspunkt från Riksdagsförvaltningens uppdrag.

Ett resultat där förvaltningen gör rätt saker med rätt kvalitet förutsätter samverkan. Det handlar om samverkan inom Riksdagsförvaltningen men också mellan förvaltningen och riksdagens ledamöter och partikanslier.

Övergripande prioriteringar

Utifrån de förutsättningar som beskrivs i analysen har fem övergripande prioriteringar utformats och de ska vara vägledande för Riksdagsförvaltningen under perioden.

- Bedriva ett uthålligt systematiskt säkerhetsarbete
- Ta till vara nyttan av digitaliseringen
- Fortsätta arbetet med Framtidens riksdagshus
- Stärka arbetet med strategisk kompetensförsörjning
- Utveckla förmågan att prioritera och samverka

1. Bedriva ett uthålligt systematiskt säkerhetsarbete

Riksdagen ska vara ett öppet och tillgängligt parlament. Det förutsätter att en god säkerhet kan upprätthållas. Hot- och riskbilden mot demokratin och den parlamentariska processen, men även mot den enskilda riksdagsledamoten, är bred och komplex. Det kräver analysförmåga och beredskap för det oförutsedda. Kontinuitetsarbetet och informationssäkerhetsarbetet är viktigt inom alla delar av verksamheten.

2. Ta till vara nyttan av digitaliseringen

Digitalisering är ett verktyg för verksamhetsutveckling som ska skapa största möjliga nytta i stödet för riksdagens och ledamöternas arbete och vardag. I det fortsatta arbetet med att digitalisera verksamheten ska förvaltningen arbeta strukturerat och målmedvetet med beaktande av gällande regelverk och informationssäkerhetskrav.

3. Fortsätta arbetet med Framtidens riksdagshus

Arbetet med Framtidens riksdagshus ska även i fortsättningen vara ett prioriterat område. Riksdagsförvaltningen ska arbeta för en långsiktig verksamhetsanpassad lokalförsörjning där ett gott riksdagsarbete kan bedrivas och en modern och effektiv förvaltning tillhandahållas. Arbetet behöver genomföras med omsorg om byggnadernas kulturhistoriska värden och med hänsyn till behovet av säkerhet i lokalerna.

4. Stärka arbetet med strategisk kompetensförsörjning

Med en strategisk kompetensförsörjning kan Riksdagsförvaltningen säkerställa att det stöd som tillhandahålls håller hög kvalitet. Ett systematiskt arbete ska bedrivas för att utveckla och behålla kompetens. Riksdagsförvaltningen ska även vara en modern och attraktiv arbetsgivare för nya generationer på arbetsmarknaden och för nya yrkeskategorier som behövs.

5. Utveckla förmågan att prioritera och samverka

Riksdagsförvaltningen ska hushålla väl med statens medel och sträva efter en budget i balans. Förvaltningen ska arbeta tillsammans i en gemensam riktning med de resurser som står till förfogande och i utvecklad dialog med ledamöter och partikanslier utveckla en enhetlig och samordnad service.

